

שעור ט: העוף

Shiur #9: Birds

(1) משלי כז:ח

בַּצִּפּוֹר נִדְרֶדֶת מִן־קִנְיָה בֶּן־אִישׁ נִדְרָד מִמָּקוֹמוֹ:

(2) תהלים קכד, ז

נַפְשֵׁנוּ בַּצִּפּוֹר נִמְלָטָה מִפֶּחַח יֹקְשִׁים הַפֶּחַח נִשְׁפָּר וְאַנְחֵנוּ נִמְלָטָנוּ:

(3) תהלים קב:ח

שָׁקַדְתִּי וְאַהִיָּה בַּצִּפּוֹר בּוֹדֵד עַל־גִּג:

(4) ויקרא א

(א) וַיִּקְרָא אֱלֹהֵי־מֹשֶׁה וַיְדַבֵּר ה' אֵלָיו מֵאֵתֶּל מוֹעֵד לֵאמֹר: (ב) דַּבֵּר אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְאָמַרְתָּ אֲלֵהֶם אֲדֹם כִּי־יִקְרִיב בָּכֶם קָרְבָּן לַה' מִן־הַבְּהֵמָה מִן־הַבָּקָר וּמִן־הַצֹּאן תִּקְרִיבוּ אֶת־קָרְבַּנְכֶם: (ג) אִם־עֹלָה קָרְבָּנוּ מִן־הַבָּקָר... (ד) וְאִם־מִן־הַצֹּאן קָרְבָּנוּ ...

(5) ויקרא א, יד-יז

(יד) וְאִם מִן־הָעוֹף עֹלָה קָרְבָּנוּ לַה' וְהִקְרִיב מִן־הַתְּרִים אוֹ מִן־בְּנֵי הַיּוֹנָה אֶת־קָרְבָּנוֹ: (טו) וְהִקְרִיבוּ הַכֹּהֵן אֶת־הַמִּזְבֵּחַ וּמָלַךְ אֶת־רֹאשׁוֹ וְהִקְטִיר הַמִּזְבֵּחַ וְנִמְצָה דָּמּוֹ עַל קִיר הַמִּזְבֵּחַ: (טז) וְהִסִּיר אֶת־מִדְּרֹאֲתוֹ בְּנִצָּתָהּ וְהִשְׁלִיךְ אֹתָהּ אֶצֶל הַמִּזְבֵּחַ קֳדָמָה אֶל־מָקוֹם הַדִּשָּׁן: (יז) וְשִׁפֵּעַ אֹתוֹ בַּכִּנְפָּיו לֹא יִבְדִּיל וְהִקְטִיר אֹתוֹ הַכֹּהֵן הַמִּזְבֵּחַ עַל־הָעֵצִים אֲשֶׁר עַל־הָאֵשׁ עֹלָה הוּא אֲשֶׁר רִיחַ נִיחֹחַ לַה':

(6) ויקרא ה, ה-יג

(ה) וְהָיָה כִּי־יֵאֻשֶׁם לְאַחַת מֵאֵלֶּה וְהִתְוֹדָה אֲשֶׁר חָטָא עָלֶיהָ: (ו) וְהִבִּיֵּא אֶת־אֲשָׁמוֹ לַה' עַל חַטָּאתוֹ אֲשֶׁר חָטָא נִקְבָּה מִן־הַצֹּאן כִּשְׁבָּה אוֹ־שְׁעִירֵת עִזִּים לְחַטָּאת וְכֹפֶר עָלָיו הַכֹּהֵן מִחַטָּאתוֹ: (ז) וְאִם־לֹא תִגִּיעַ יָדוֹ דֵּי שֶׁהָ וְהִבִּיֵּא אֶת־אֲשָׁמוֹ אֲשֶׁר חָטָא שְׁתֵּי תְרִים אוֹ־שְׁנֵי בְנֵי־יוֹנָה לַה' אֶחָד לְחַטָּאת וְאֶחָד לְעֹלָה: (ח) וְהִבִּיֵּא אֹתָם אֶל־הַכֹּהֵן וְהִקְרִיב אֶת־אֲשֶׁר לְחַטָּאת רִאשׁוֹנָהּ וּמָלַךְ אֶת־רֹאשׁוֹ מִמּוֹל עֲרֹפוֹ וְלֹא יִבְדִּיל: (ט) וְהָיָה מִדָּם הַחַטָּאת עַל־קִיר הַמִּזְבֵּחַ וְהִנְשָׂאָר בָּדָם יִמְצָה אֶל־יְסוֹד הַמִּזְבֵּחַ חַטָּאת הוּא: (י) וְאֶת־הַשְּׁנֵי יַעֲשֶׂה עֹלָה כְּמִשְׁפַּט וְכֹפֶר עָלָיו הַכֹּהֵן מִחַטָּאתוֹ אֲשֶׁר־חָטָא וְנִסְלַח לוֹ: (יא) וְאִם־לֹא תִשְׁגִּי יָדוֹ לְשְׁתֵּי תְרִים אוֹ לְשְׁנֵי בְנֵי־יוֹנָה וְהִבִּיֵּא אֶת־קָרְבָּנוֹ אֲשֶׁר חָטָא עֲשִׂירֵת הָאָפָה סֵלֶת לְחַטָּאת לֹא־יֵשִׁים עָלֶיהָ שָׁמֶן וְלֹא־יִתֵּן עָלֶיהָ לְבֹנָה כִּי חַטָּאת הוּא: (יב) וְהִבִּיֵּאָהּ אֶל־הַכֹּהֵן וְקִמֵּץ הַכֹּהֵן מִמֶּנָּה מְלֹא קִמְצוֹ אֶת־אֲזִכְרֹתָהּ וְהִקְטִיר הַמִּזְבֵּחַ עַל אֲשֵׁי ה' חַטָּאת הוּא: (יג) וְכֹפֶר עָלָיו הַכֹּהֵן עַל־חַטָּאתוֹ אֲשֶׁר־חָטָא מֵאַחַת מֵאֵלֶּה וְנִסְלַח לוֹ וְהִיָּתָה לַכֹּהֵן כְּמִנְחָה:

(7) ויקרא יב, ו-ח

(ו) ובמלאות ימי טהרה לבן או לבת תביא כבש בן־שנתו לעלה ובכריזה ארתד לחטאת אל־פתח אהל־מועד אל־הכהן:
 (ז) והקריבו לפני ה' וכפר עליה וטהרה ממקור דמיה זאת תורת הילדת לזכר או לנקבה: (ח) ואם־לא תמצא ידה די שש ולקחה
 שתי־תרסין או שני בני יונה אחד לעלה ואחד לחטאת וכפר עליה הכהן וטהרה:

(8) ויקרא יד

(י) וביום השמיני יקח שני־כבשים תמימים וכבשה אחת בת־שנתה תמימה ושלישה עשר־נשים סלת מנחה בלולה בשמן ולג אחד שמן: ... (כא) ואם־דל הוא ואין ידו משגת ולקח כבש אחד אשם לתנופה לכפר עליו ועשדון סלת אחד בלול בשמן למנחה ולג שמן: (כב) ושתי תרסין או שני בני יונה אשר תשיג ידו והיה אחד חטאת והאחד עלה: ... (ל) ועשה את־האחד מן־התרסין או מן־בני היונה מאשר תשיג ידו: (לא) את אשר־תשיג ידו את־האחד חטאת ואת־האחד עלה על־המנחה וכפר הכהן על המטהר לפני ה': (לב) זאת תורת אשר־בו נגע צרעת אשר־לא־תשיג ידו בטהרתו:

(9) ויקרא טו, יג-טו

(יג) וכי־יטהר הזב מזובו וכפר לו שבעת ימים לטהרתו וכבס בגדיו ורחץ בשדו במים חיים וטהר: (יד) וביום השמיני יקח־לו שתי תרסין או שני בני יונה ובאו לפני ה' אל־פתח אהל מועד ונתנם אל־הכהן: (טו) ועשה אותם הכהן אחד חטאת והאחד עלה וכפר עליו הכהן לפני ה' מזוב:

(10) ויקרא טו, כח-ל

(כח) ואם־טהרה מזובה וספרה לה שבעת ימים ואחר תטהר: (כט) וביום השמיני תקח־לה שתי תרסין או שני בני יונה והביאה אותם אל־הכהן אל־פתח אהל מועד: (ל) ועשה הכהן את־האחד חטאת ואת־האחד עלה וכפר עליה הכהן לפני ה' מזוב טמאתה:

(11) במדבר ו, ט-יב

(ט) וכי־ימות מת עליו בפתע פתאום וטמא ראש נזרו וגלח ראשו ביום טהרתו ביום השביעי יגלחנו: (י) וביום השמיני יבא שתי תרסין או שני בני יונה אל־הכהן אל־פתח אהל מועד: (יא) ועשה הכהן אחד לחטאת ואחד לעלה וכפר עליו מאשר חטא על־הנפש וקדש את־ראשו ביום ההוא: (יב) והזיר לה את־ימי נזרו והביא כבש בן־שנתו לאשם והימים הראשנים יפלו כי טמא נזרו:

(12) ויקרא יד, א-ז

(א) וידבר ה' אל-משה לאמור: (ב) זאת תהיה תורת המצוה ביום טהרתו והובא אל-הכהן: (ג) ויצא הכהן אל-מחויץ למחנה וראה הכהן והנה נרפא נגע-הצרעת מן-הצורע: (ד) וצוה הכהן ולקח למטהר **שתי-צפרים חיות טהורות** ועץ ארז ושני תולעת ואזב: (ה) וצוה הכהן **ושחט את-הצפור האחת** אל-כלי-חרש על-מים חיים: (ו) **את-הצפור החיה** קח אותה ואת-עץ הארז ואת-שני התולעת ואת-האזב וטבל אותם **ואתו הצפור החיה בדם הצפור השחטה** על המים החיים: (ז) והזה על המטהר מן-הצרעת שבע פעמים וטהרו **ושלח את-הצפור החיה על-פני השדה**:

(13) ויקרא יד, מח-נג

(מח) ואם-בא יבא הכהן וראה והנה לא-פשה הנגע בפית אחרי הטח את-הפית וטהר הכהן את-הפית כי נרפא הנגע: (מט) ולקח לחטא את-הפית **שתי צפרים** ועץ ארז ושני תולעת ואזב: (נ) **ושחט את-הצפור האחת** אל-כלי-חרש על-מים חיים: (נא) ולקח את-עץ הארז ואת-האזב ואתו שני התולעת ואת **הצפור החיה** וטבל אותם **בדם הצפור השחטה** ובמים החיים והזה אל-הפית שבע פעמים: (נב) וחטא את-הפית **בדם הצפור** ובמים החיים **ובצפור החיה** ובעץ הארז ובאזב ובשני התולעת: (נג) **ושלח את-הצפור החיה אל-מחויץ לעיר אל-פני השדה** וכפר על-הפית וטהר:

(14) דברים יד, יא-כ

(יא) **כל-צפור טהרה תאכלו**: (יב) וזה אשר לא-תאכלו מהם הנשר והפרס והעזניה: (יג) והראה ואת-האיה והדיה למינה: (יד) ואת **כל-ערב** למינו: (טו) ואת בת היענה ואת-התחמס ואת-השחף ואת-הנגז למינהו: (טז) את-הכוס ואת-הינשוף והתנשמת: (יז) והקאת ואת-הרחמיה ואת-השלק: (יח) והחסידה והאנפה למינה והדוכיפת והעטלף: (יט) וכל שרץ העוף טמא הוא לכם לא יאכלו: (כ) **כל-עוף טהור תאכלו**:

(15) בראשית א, כ-כב

(כ) וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יִשְׂרְעוּ הַמַּיִם שְׂרָץ נֶפֶשׁ חַיָּה וְעוֹף עֵלְיוֹן עַל־פְּנֵי הַיָּם וְהַיָּם וַיִּבְרָא אֱלֹהִים אֶת־הַתְּנִינִים הַגְּדֹלִים וְאֶת כָּל־נֶפֶשׁ הַחַיָּה הָרֹמֶשֶׁת אֲשֶׁר שְׂרְעוּ הַמַּיִם לְמִינֵהֶם וְאֶת כָּל־עוֹף כָּנָף לְמִינֵהוּ וַיֵּרָא אֱלֹהִים כִּי־טוֹב: (כב) וַיְבָרֶךְ אֹתָם אֱלֹהִים לֵאמֹר פְּרוּ וּרְבוּ וּמְלֵאוּ אֶת־הַמַּיִם בַּיָּמִים וְהָעוֹף יִרְבֶּה בָּאָרֶץ:

(16) בראשית ב, יט-כ

(יט) וַיֹּצֵר ה' אֱלֹהִים מִן־הָאֲדָמָה כְּל־חַיַּת הַשָּׂדֶה וְאֶת כָּל־עוֹף הַשָּׁמַיִם וַיֵּבֵא אֶל־הָאָדָם לְדָאוֹת מִה־יְקָרְאוּלוּ וְכָל־אֲשֶׁר יִקְרְאוּלוּ הָאָדָם נֶפֶשׁ חַיָּה הוּא שְׁמוֹ: (כ) וַיִּקְרָא הָאָדָם שְׁמוֹת לְכָל־הַבְּהֵמָה וְלָעוֹף הַשָּׁמַיִם וּלְכָל חַיַּת הַשָּׂדֶה וּלְאָדָם לֹא־מָצָא עוֹד כִּנְגֹדוֹ:

(17) בראשית ז, א-ג

(א) וַיֹּאמֶר ה' לֵנָח בְּאַ־אֶתָּה וְכָל־בֵּיתְךָ אֶל־הַתֵּבָה כִּי־אֶתְּךָ רֵאִיתִי צָדִיק לִפְנֵי הָהוּא: (ב) מִכָּל הַבְּהֵמָה הַטְּהוֹרָה תִּקַּח־לָךְ שִׁבְעָה שִׁבְעָה אִישׁ וְאִשְׁתּוֹ וּמִן־הַבְּהֵמָה אֲשֶׁר לֹא טְהוֹרָה הוּא שְׁנָיִם אִישׁ וְאִשְׁתּוֹ: (ג) גַּם מִכָּל־עוֹף הַשָּׁמַיִם שִׁבְעָה שִׁבְעָה זָכָר וְנִקְבָּה לַחַיּוֹת זָרַע עַל־פְּנֵי כָל־הָאָרֶץ:

(18) בראשית ז, כא-כג

(כא) וַיִּגְזַע כָּל־בָּשָׂרוֹ הָרֹמֶשׂ עַל־הָאָרֶץ בְּעוֹף וּבַבְּהֵמָה וּבְכָל־הַשְּׂרָץ הַשֹּׂרֵץ עַל־הָאָרֶץ וְכָל הָאָדָם: (כב) כָּל־אֲשֶׁר נִשְׁמַת־רוּחַ חַיִּים בָּאֲפִיו מִכָּל אֲשֶׁר בַּחַרְבָּה מָתוּ: (כג) וַיָּמָח אֶת־כָּל־הַיְּקוּסוֹן אֲשֶׁר עַל־פְּנֵי הָאֲדָמָה מֵאָדָם עַד־בְּהֵמָה עַד־רֶמֶשׂ וְעַד־עוֹף הַשָּׁמַיִם וַיָּמָחוּ מִן־הָאָרֶץ וַיִּשְׁאָר אֶךְ־נֹחַ וְאִשְׁרָתּוֹ בַּתֵּבָה:

(19) תהלים קב, א-יב

(א) תִּפְלָה לַעֲנִי כִי־יַעֲטֹף וּלְפָנָי ה' יִשְׁפֹךְ שִׁיחוֹ: (ב) ה' שְׁמֵעָה תִּפְלָתִי וְשׁוֹעֲתִי אֲלִיךָ תְּבוּאָה: (ג) אֶל־תִּסְתֵּר פְּנִיךָ מִפְּנֵי בָּיִת צָר לִי הִטָּה־אֵלַי אָזְנוֹךָ בָּיִת אֶקְרָא מִהֵרָ עֲנֵנִי: (ד) כִּי־כָלוּ בַעֲשׂוֹן יָמַי וְעֲצֻמוֹתַי כְּמוֹ־קֶד נָחְרוּ: (ה) הוֹפֶד־בַּעֲשׂוֹב וַיִּבֶשׂ לִבִּי כִי־שָׁכַחְתִּי מֵאֲכָל לֶחֶמֶי: (ו) מִקּוֹל אֲנַחְתִּי דִּבְקָה עֲצָמִי לִבְשָׂרִי: (ז) דְּמִיתִי לִקְאֵת מְדַבֵּר הָיִיתִי כְּכֹס חֲרָבוֹת: (ח) שְׁקִדְתִּי וְאֵהִיָּה כְּצִפּוֹר בּוֹדֵד עַל־גִּגְי: (ט) כָּל־הַיּוֹם חֲרָפוֹנִי אוֹיְבֵי מְהוֹלְלִי בִּי נִשְׁבָּעוּ: (י) כִּי־אֶפֶר כְּלָחֶם אֲכַלְתִּי וְשִׁקּוֹי בִּבְכִי מִסְכָּתִי: (יא) מִפְּנֵי־זַעַמְךָ וּקְצָפְךָ כִּי נִשְׁאֲתָנִי וּתְשַׁלִּיכֵנִי: (יב) יָמִי כָצַל נִטְוִי וְאֲנִי בַעֲשָׂב אִיבֶשׁ:

(20) בראשית ח, א-כ

(א) וַיִּזְכֹּר אֱלֹהִים אֶת־נֹחַ וְאֶת כָּל־הַחַיָּה וְאֶת־כָּל־הַבְּהֵמָה אֲשֶׁר אִתּוֹ בַּתְּבֹה וַיַּעֲבֹר אֱלֹהִים רוּחַ עַל־ הָאָרֶץ וַיִּשְׁכּוּ הַמַּיִם:

(ב) וַיִּסְכְּרוּ מַעֲיֵנֹת תְּהוֹם וַאֲרֻבֹת הַשָּׁמַיִם וַיִּכְלֹא הַגֶּשֶׁם מִן־הַשָּׁמַיִם: (ג) וַיִּשְׁכּוּ הַמַּיִם מֵעַל הָאָרֶץ הַלֹּדֶשׁ וַיָּשׁוּבוּ וַיִּחְסְרוּ הַמַּיִם מִקְצֵה חֲמִשִּׁים וּמֵאֵת יוֹם: (ד) וַתֵּנַח הַתְּבֹה בַּחֹדֶשׁ הַשְּׁבִיעִי בִּשְׁבַע־עָשָׂר יוֹם לַחֹדֶשׁ עַל הָרִי אֲרָרָט: (ה) וְהַמַּיִם הָיוּ הַלֹּדֶשׁ וַחֲסֹר עַד הַחֹדֶשׁ הָעֲשִׂירִי בַּעֲשִׂירִי בָּאֶחָד לַחֹדֶשׁ נִרְאוּ רָאשֵׁי הָהָרִים: (ו) וַיְהִי מִקֵּץ אַרְבָּעִים יוֹם וַיִּפְתַּח נֹחַ אֶת־חַלּוֹן הַתְּבֹה אֲשֶׁר עָשָׂה:

(ז) וַיִּשְׁלַח אֶת־הָעֹרֵב וַיֵּצֵא יֵצֵא וְשׁוֹב עַד־יִבֹּשֶׁת הַמַּיִם מֵעַל הָאָרֶץ: (ח) וַיִּשְׁלַח אֶת־הַיּוֹנָה מֵאִתּוֹ לִרְאוֹת הַקָּלוּ הַמַּיִם מֵעַל פְּנֵי הָאֲדָמָה: (ט) וְלֹא־מֵצָאָה הַיּוֹנָה מָנוּחַ לְכַף־רַגְלָהּ וַתָּשֶׁב אֵלָיו אֶל־הַתְּבֹה כִּי־מַיִם עַל־פְּנֵי כָל־הָאָרֶץ וַיִּשְׁלַח יָדוֹ וַיִּקְחָהּ וַיָּבֵא אֹתָהּ אֵלָיו אֶל־הַתְּבֹה: (י) וַיַּחֲלֵ עוֹד שְׁבַעַת יָמִים אַחֲרַיִם וַיִּסָּף שִׁלַּח אֶת־הַיּוֹנָה מִן־הַתְּבֹה: (יא) וַתָּבֵא אֵלָיו הַיּוֹנָה לַעֲת עֹרֵב וְהִנֵּה עַל־הָאֲרֶץ טָרֵף בַּפִּיהָ וַיֵּדַע נֹחַ כִּי־קָלוּ הַמַּיִם מֵעַל הָאָרֶץ:

(יב) וַיַּחֲלֵ עוֹד שְׁבַעַת יָמִים אַחֲרַיִם וַיִּשְׁלַח אֶת־הַיּוֹנָה וְלֹא יָסָפָה שׁוֹב־אֵלָיו עוֹד: (יג) וַיְהִי בְאַחַת וָשֵׁשׁ־מְאוֹת שָׁנָה בְּרֵאשׁוֹן בָּאֶחָד לַחֹדֶשׁ חָרְבוּ הַמַּיִם מֵעַל הָאָרֶץ וַיִּסָּר נֹחַ אֶת־מִכְסֵּה הַתְּבֹה וַיֵּרָא וְהִנֵּה חָרְבוּ פְּנֵי הָאֲדָמָה: (יד) וּבַחֹדֶשׁ הַשְּׁנִי בִּשְׁבַע־עָשָׂר יוֹם לַחֹדֶשׁ יָבֹשָׁה הָאָרֶץ:

(טו) וַיְדַבֵּר אֱלֹהִים אֶל־נֹחַ לֵאמֹר: (טז) צֵא מִן־הַתְּבֹה אַתָּה וְאִשְׁתְּךָ וּבְנֶיךָ וּנְשֵׁי־בְנֶיךָ אִתְּךָ: (יז) כָּל־הַחַיָּה אֲשֶׁר־אִתְּךָ מִכָּל־בֶּשָׂר וַיִּבְרָא וּבְהֵמָה וּבְכָל־הָרֶמֶשׂ הָרֹמֵשׂ עַל־הָאָרֶץ הוּצֵא הֵינְא אִתְּךָ וְשָׂרְצוּ בָאָרֶץ וּפְרוּ וּרְבוּ עַל־הָאָרֶץ: (יח) וַיֵּצֵא־נֹחַ וּבְנָיו וְאִשְׁתּוֹ וּנְשֵׁי־בְנָיו אִתּוֹ: (יט) כָּל־הַחַיָּה כָּל־הָרֹמֵשׂ וְכָל־הָעוֹף כָּל־רֹמֵשׂ עַל־הָאָרֶץ לְמִשְׁפַּחְתֵּיהֶם יֵצְאוּ מִן־הַתְּבֹה: (כ) וַיִּבֶן נֹחַ מִזְבֵּחַ לַיהוָה וַיִּקַּח מִכָּל־הַבְּהֵמָה הַטְּהוֹרָה וּמִכָּל־הָעוֹף הַטְּהוֹר וַיַּעַל עֹלֹת בַּמִּזְבֵּחַ:

(21) בראשית טו, ח-יא

(ח) וַיֹּאמֶר אֲדֹנָי ה' בִּמָּה אֵדַע כִּי אִירְשָׁנָה: (ט) וַיֹּאמֶר אֵלָיו קַח־הָ לְךָ עֶגְלָה מְשֻׁלָּשֶׁת וְעֵז מְשֻׁלָּשֶׁת וְאֵיל מְשֻׁלָּשׁ וְתֹר וְגֹזָל: (י) וַיִּקַּח־לוֹ אֶת־כָּל־אֵלֶּה וַיִּבְתֵּר אֹתָם בַּתּוֹךְ וַיִּתֵּן אִישׁ־בִּתְרוֹ לִקְרַאת רֵעֵהוּ וְאֶת־הָעֹפֹר לֹא בָתֵּר: (יא) וַיֵּרֶד הָעֵיט עַל־הַפָּגְרִים וַיֵּשֶׁב אֹתָם אֲבָרָם: